

Bruk om igjen det gamle gjerdet

Selv om et gjerde er både gammelt og stygt, er det ikke sikkert at du trenger å kassere alt sammen. Denne familien valgte å bruke de gamle jernstolpene som utgangspunkt for et fint, nytt stakitt.

Stolpene kunne brukes om igjen

Først skal du fjerne den gamle nettingen. Det klarer du lett med en vinkelsliper. Bruk hansker, hørselvern og vernebriller.

Når nettingen er fjernet, skal stolpene pusses. Da kan du som her bruke en vinkelsliper med stålbørste eller en vanlig stålbørste.

Stolpene males, først med rustbeskyttende grunnmaling, så med oljemaling. Bor opp nye hull 10 cm fra toppen og bunnen med 6 mm bor.

FØR
Det gamle gjerdet hadde blitt påkjørt, var begynt å ruste, og hadde i det hele tatt ikke vært på moten siden det ble satt opp i 70-årene. Så det var behov for å skifte det ut.

Det er ikke bare utseendet og klærne som er med på å danne førsteinntrykket når vi møter nye mennesker. Også boligen vår spiller inn. Og akkurat som det ytre er det første vi legger merke til ved personer, er hagen og gjerdet ofte det første vi ser på et hus.

Derfor er ikke gjerdet bare noe som skal holde hunden eller barna unna veien eller gata – det er en del av hvordan forbipasserende og naboene dine vil oppfatte deg og familien din.

Tidligere var det her et trist og gammelt nettinggjerde som for lengst hadde sett sine beste dager. Derfor ville familien gjerne ha et klassisk stakitt. Og for å få det akkurat slik de ønsket, laget de det selv. Noe brukbart var det i det gamle gjerdet. Stolpene kunne nemlig brukes om igjen.

Spildrer på samleband

1
Når du skal lage og male spildrene, er det en fordel å bruke samlebandprinsippet. Først male bordene ...

2
... og så sage dem til i riktig lengde. Bruk ei kapp-/gjærsag, og sag i 15 grader i begge ender slik at vannet lettere drypper ned.

3
I den andre enden sages spildrene i en trekantet spiss. Også det kan du gjøre etter samlebandprinsippet.

Så skal det monteres

Når alle delene til stakittet, bortsett fra de vannrette spikerslagene, er saget i riktige lengder, skal du male endene. Treet skal være dekket av maling hele veien rundt. Og så er det på tide å få stakittet opp å stå.

TIPS Har du ikke stolper fra et gammelt gjerde som du kan bruke om igjen, kan du sette opp nye stolper av tre. Se hvordan i artikkelen «Kunsten å få en stolpe til å stå» som du kan lese på www.gjoerdetselv.com. Gå inn på hjemmesiden: Klikk på **hage, terrasse og garasje**. Klikk så på **stolper** under punktet terrasse

1

Først skal de loddrette lektene (A) festes til jernstolpene. Det gjør du med rustfrie skruer (5 x 30 mm) gjennom hullene du har boret. **TIPS:** Bruk en 10 til 20 mm kloss til å støtte lekta på. Da kommer enden over bakken, og vil ikke suge så mye vann.

2

Sjekk med vateret. Når du har skrudd inn den nederste skruen, skal du sjekke at lekta er i lodd før du fester den øverste skruen. Alle stolpene, bortsett fra de to til hageporten, utstyres du med lekter på denne måten.

6

Nå har du kommet til de vannrette spikerslagene (C). Nå må du måle lengden mellom de forskjellige stolpene før du sager dem til. Mål fra midten av en stolpe til midten av den neste, og sag i 15 grader.

7

Spikerslagene settes opp med to skruer i hver ende. Med et par hjelpelister blir monteringen enklere. En til den nederste på 15 cm og en mellom spikerslagene på 35 cm. Men dette fungerer bare dersom bakken er jevn. Ellers må du bruke ei hjelpesnor.

8

Ved portstolpene sager du til de vannrette spikerslagene slik at de ligger mot innsiden av stolpen. Deretter maler du endetreet og fester spikerslaget med et vinkeljern (50 x 50 x 35 mm) og rustfrie skruer.

Kjøp lokket eller lag det selv

I prinsippet kan du som lokk til inngangsstolpen bruke et trestykke (ca. 22 x 160 x 160 mm), men det blir finere om gjør noe mer ut av det.

En mulighet er å frese en kant hele veien rundt trestykket. Det ser dekorativt ut og gir en fin stolpe.

Synes du det er for mye arbeid, eller dersom du ikke har overfreser, finnes det ferdige lokk i ulike størrelser og modeller i noen byggvaremarkeder.

Uansett hva du velger, så mal begge sider av lokket i samme farge som resten av stakittet før du fester det på stolpen.

Med en håndoverfreser er det lett å frese en fin kant på lokket.

På undersiden av lokket bør det være en dryppkant slik at vannet ikke renner nedover stolpen.

Lokket stikker cirka 20 mm lenger ut enn selve stolpen hele veien rundt.

3

Turen har kommet til portstolpene. Disse lager du av to lekter (36 x 73 mm) (B) og to bord (21 x 120 mm) (D) som alle er saget i 15 grader i bunnen. De forskjellige tykkelsene gjør at stolpen blir kvadratisk.

4

De tre sidene monteres med skruer (3,9 x 55 mm), og du fester kassa til jernstolpen på samme måte som de loddrette listene.
TIPS: Bor opp før du setter inn skruene. Da minsker risikoen for at treet sprekker.

5

Den fjerde siden settes på. Bor opp, og fest den så med skruer. Som kronen på verket skal stolpen ha et lokk. Se «Kjøp lokket eller lag det selv». Lokket fester du med en skruer på hver side.

9

Så skal spildrene (F) settes på. De festes med to skruer både oppe og nede.

TIPS: For at de skal få like stor avstand til bakken, kan du legge et bord under. Og du kan bruke ei list for at avstanden skal bli lik mellom spildrene. Sjekk med vater.

Det nye stakittet gir et langt bedre inntrykk av hus og hage. Som en siste finish kan du male over skruhodene slik at de nesten ikke synes.

DETTE HAR VI BRUKT

36 x 73 mm lekter:

- X loddrette lekter (A), 74 cm
- 4 stolpelekter (B), 90 cm
- X vannrette spikerslag (C)

Dessuten:

- 4 bord (D), 21 x 120 mm á 90 cm
- 2 lokk (E), 22 x 160 x 160 mm
- X (F), 23 x 48 spildrer á 78 og 85 cm
- 3,9 x 55 mm rustfrie skruer
- 5 x 30 mm rustfrie skruer
- 50 x 50 x 35 mm vinkeljern
- Maling

Pris: Cirka 100 kroner per meter

Slik velger du gjerde

Hvilket gjerde skal du velge til huset ditt? Det avhenger selvsagt av smaken, men det er også et par andre momenter du bør tenke over, for eksempel hva som passer til huset.

Dette huset er fra 1920-årene, og derfor velger eierne et klassisk stakitt i en eldre modell. Det er også en god idé å se seg rundt, og se hva naboen har. Velger du et gjerde som er helt forskjellig, kan det se malplassert og helt feil ut.

VIKTIG

Noen kommuner har bestemmelser om hvor høye gjerdene kan være. Det kan gjelde både gjerde mot nabo og mot offentlig vei. Ta kontakt med bygningsmyndigheten i kommunen for å være på den sikre siden om du er i tvil. Det er også en god regel å snakke med naboen på forhånd.